

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: A. Y., nar. X, státní příslušnost X
bytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Marinou Musilovou
sídlem Sukova 49/4, 602 00 Brno

proti
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

za účasti: V. K.
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 5. 2024, č. j. MV-55064-5/SO-2024,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včasně podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále též „prvostupňový správní orgán“) ze dne 27. 2. 2024, č. j. OAM-36179-24/DP-2023 (dále též „prvostupňové správní rozhodnutí“). Tím byla podle § 45 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“) zamítnuta žádost žalobce ze dne 28. 8. 2023 o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za jiným než dosavadním účelem „ostatní/jiné“; toto povolení mu nebylo vydáno, neboť žalobce neplnil v době platnosti předchozího povolení k dlouhodobému pobytu účel, pro který mu bylo povolení k pobytu uděleno (studium na vysoké škole).
2. Žalovaná v napadeném rozhodnutí konstatovala, že v případě žalobce se jednalo o neplnění účelu pobytu nikoliv jen po přechodnou dobu. Předchozí povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia mu bylo vydáno s platností od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023. V řízení bylo prokázáno, že žalobce v akademickém roce 2022/2023 v zimním semestru zakončil pouze 1 předmět se ziskem 6 kreditů; v letním semestru nezískal žádný kredit. Žalobce v celém akademickém roce neplnil studijní povinnosti a se studiem nebyl úspěšný. Jedná se tedy o podstatnou část doby platnosti jeho dosavadního povolení k pobytu, po kterou žalobce neplnil účel svého pobytu na území. Žalobce prvostupňovému správnímu orgánu prokázal, že u něj v zimním semestru akademického roku 2022/2023 začaly zdravotní problémy (konkrétně Touretteův syndrom), které mu znemožnily školní docházku v období od 26. 9. 2022 do 5. 10. 2022 a dále od 24. 10. 2022 do ukončení dočasné pracovní neschopnosti dne 6. 12. 2022. Neprokázal ovšem, že by mu zdravotní stav znemožňoval plnit studijní povinnosti také od ledna 2023; v tomto období byl navíc schopen docházet do zaměstnání. Dle žalované je proto zřejmé, že se jednalo o neplnění účelu pobytu nikoli po přechodnou dobu, čímž je vyloučena aplikace § 45 odst. 1 věty třetí ZPC. Jelikož žalovaná dospěla k závěru, že žalobce neplnil účel pobytu po převážnou část povoleného pobytu, jsou irelevantní důvody, pro které tomu tak bylo. Přesto žalovaná konstatovala, že lidsky chápe zdravotní obtíže žalobce a nemíní je zlehčovat; do určité míry mohly mít vliv na plnění jeho studijních povinností. Současně však zdůraznila, že žalobce ode dne 15. 9. 2022 docházel téměř každý den do zaměstnání na pravidelné téměř desetihodinové směny, pracovní pozice byla dle jeho slov fyzicky náročná, tudíž musel být v dobré zdravotní kondici. Žalobce se evidentně věnoval a doposud stále věnuje zaměstnání ve společnosti IKEA, o čemž vypovídá i jeho žádost ze dne 13. 2. 2023 o vydání zaměstnanecké karty. Nevěnoval se ovšem vysokoškolskému studiu, právě za jehož účelem mu byl dlouhodobý pobyt na území České republiky povolen.

II. Podání účastníků

II.1 Žaloba

3. Proti napadenému rozhodnutí brojí žalobce žalobou, jíž se domáhá jeho zrušení a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Namítá, že již od září 2022 se u něj projevilo neurologicko-psychiatrické onemocnění Tourettův syndrom, které mu bránilo v úspěšném pokračování ve studiu. Snažil se sice nadále navštěvovat univerzitu, nicméně

užívání medikamentů a léčba mu neumožnili přípravu na zkoušky a zápočty. Od 6. 1. 2023 byl dokonce v péči psychiatrické ambulance. Jeho zdravotní stav mu tedy bránil ve studiu vysoké školy a v náročné přípravě na zkoušky; nebyl schopen normálně myslet a ničemu nerozuměl. Dne 16. 1. 2023 požádal o opakování dvou předmětů, které nezakončil v zimním semestru 1. ročníku; jeho žádost však byla zamítnuta. Jelikož mu onemocnění bránilo ve studiu vysoké školy, našel si zaměstnání v IKEA. Tato práce nebyla psychicky náročná, nevyžadovala soustředění a koncentraci jako při učení, pracoval zde spíše manuálně; je pracovníkem v restauraci, kde chystá a doplňuje jídlo. Protože nezískal potřebný počet kreditů v zimním semestru, již nemohl pokračovat v letním semestru. Žalobce je přesvědčen, že mu správní orgány nemohou klást k tíži jeho závažné onemocnění a uzavřít, že neplnil účel svého dlouhodobého pobytu. Trvá na tom, že studium neplnil pouze po přechodnou dobu a ze závažného důvodu. Správní orgány proto nepostupovaly správně, když jeho žádost zamítly.

4. Žalobce dále správním orgánům vytýká, že nezohlednily dopad svých postupů do jeho rodinného a soukromého života, čímž porušily čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Poukazuje na to, že v České republice úspěšně studuje. Má zde veškeré zázemí a (bývalou) přítelkyni V. F. (nyní K.). Formalistickým přístupem správním orgánů bude nucen zemi opustit bez reálné možnosti se vrátit zpět. Vycestování do Ruska pro něj bude znamenat i nucenou účast ve válečném konfliktu. Takové okolnosti jsou důležité a „žalovanou měly vést minimálně k tomu, že žádost posoudí věcně, nikoliv, že řízení jen formálně zastaví.“

II.2 Vyjádření žalované

5. Žalovaná upozorňuje, že většina námitek uvedených v žalobě je obsahově zcela shodná s námitkami formulovanými v odvolání; s touto argumentací žalobce se již vypořádala v napadeném rozhodnutí. Závažným důvodem neplnění účelu pobytu měla být nemoc žalobce (Touretteův syndrom). Ta mu však nebránila docházet v inkriminovaném období do zaměstnání, a to na úkor plnění studijních povinností. Žalobce neplnil účel svého pobytu na území podstatnou část doby platnosti jeho dosavadního povolení k dlouhodobému pobytu. Byl tak naplněn důvod pro zamítnutí žádosti o nové pobytové oprávnění uvedený v § 45 odst. 1 větě třetí ZPC.
6. Dopad napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce byl dostatečně zohledněn; žalovaná naznačila, že je přiměřený.

II.3 Sdělení osoby zúčastněné na řízení

7. Paní V. K. sdělila, že hodlá uplatňovat práva osoby zúčastněné na tomto řízení. Má totiž k žalobci blízký osobní vztah, v minulosti s ním měla partnerský vztah a společné soužití. K věci samé se nijak nevyjádřila.

III. Posouzení věci krajským soudem

8. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), v zákonné lhůtě.
9. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední

povinnosti. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.

10. Po posouzení věci dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce (původně) pobýval na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, a to konkrétně 2. ročníku prezenční formy bakalářského studijního programu Manažerská informatika na Fakultě podnikatelské Vysokého učení technického v Brně (dále jen „VUT“) s platností od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023. Dne 13. 2. 2023 podal žalobce u prvostupňového správního orgánu žádost o vydání zaměstnanecké karty pro zaměstnání u společnosti IKEA na pracovní pozici *pracovník restauračního provozu* s místem výkonu práce v Brně (řízení o žalobě proti rozhodnutí o této žádosti je zdejším soudem vedeno pod sp. zn. 32 A 42/2024). Následně žalobce dne 28. 8. 2023 podal u prvostupňového správního orgánu další žádost o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „ostatní/jiné“ (absolvování vzdělávacích aktivit, které nejsou studiem podle § 64 ZPC), konkrétně se jednalo o studium akreditovaného vzdělávacího programu Veřejnosprávní činnost na Veřejně správní akademii – vyšší odborné škole s.r.o. (dále jen „žádost“).
12. VUT ve svém sdělení ze dne 10. 3. 2023 podrobně popsalo průběh žalobcova studia. Ten v 1. ročníku získal potřebný počet kreditů pro postup do dalšího akademického roku. Ve 2. ročníku v zimním semestru ukončil pouze 1 předmět za 6 kreditů a doložil 2 omluvenky s potvrzením od praktického lékaře. Požádal o povolení převedení 2 předmětů, které nezakončil v zimním semestru 1. ročníku, do 3. ročníku; tato žádost byla zamítnuta, neboť ze strany žalobce nebyl dán předpoklad splnění podmínek pro pokračování studia ve 3. ročníku (nesplnil požadavek na počet kreditů získaných v zimním semestru 2. ročníku). Vysoká škola konstatovala již v březnu 2023, že není reálné, aby žalobce úspěšně pokračoval ve studiu. Dále VUT dne 31. 10. 2023 sdělilo, že studium žalobce bylo ukončeno ke dni 31. 8. 2023 z důvodu nesplnění podmínek pro postup do dalšího roku studia. V akademickém roce 2022/2023 získal žalobce celkem pouze 6 kreditů v zimním semestru. Ke sdělení bylo připojeno potvrzení o ukončeném studiu, v němž je uvedeno, že žalobce na VUT studoval od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2023 a studium ukončil jinak než řádně.
13. V lékařských zprávách ze dne 29. 9. 2022 a ze dne 31. 10. 2022 je uvedeno, že žalobce má zdravotní obtíže, které mu neumožňují školní docházku v období od 26. 9. 2022 do 5. 10. 2022 a dále od 24. 10. 2022 do „trvá“. Žalobce předložil též potvrzení o léčbě vystavené dne 12. 1. 2023 Fakultní nemocnicí Brno, z něž se podává, že kvůli Tourettovu syndromu mu je nasazována farmakoterapie. Dále je uvedeno, že s ohledem na klinický průběh bývá toto onemocnění pro pacienty zatěžující v oblasti sociálního fungování; proto byla formulována prosba o individuální studijní přístup. Žalobce doložil též rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti vystavené na období od 26. 9. 2022 do 3. 10. 2022 a dále od 25. 11. 2022 do 6. 12. 2022. Žalobce předložil také potvrzení ze dne 10. 10. 2023 o tom, že se účastní akreditovaného vzdělávacího programu na Veřejně správní akademii; potvrzení bylo vydáno pro zimní období školního roku 2023/2024. Žalobce doložil taktéž výpis pojištěnce Všeobecné zdravotní pojišťovny, ze kterého vyplývá, že od 15. 9. 2022 je zaměstnán ve společnosti IKEA.

14. Podle § 45 odst. 1 ZPC platí, že *cizinec, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu a hodlá na území pobývat za jiným účelem, než který mu byl povolen, je povinen požádat ministerstvo o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu. Nové povolení k dlouhodobému pobytu nelze udělit v případech uvedených v § 33 odst. 1 nebo 3 s výjimkou případů uvedených v § 42 odst. 2. Nové povolení k dlouhodobému pobytu dále nelze udělit, jestliže cizinec neplnil před podáním žádosti o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu na území účel, pro který mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno; to neplatí, pokud cizinec prokáže, že se jednalo o neplnění účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu.*
15. Soud obecně předesílá, že ZPC stojí na principu, že dlouhodobý pobyt každého cizince na území musí sledovat nějaký konkrétní účel – typicky zaměstnání, studium, podnikání nebo sloučení rodiny. Cizinec, který získal povolení k pobytu na území České republiky k určitému účelu, je povinen povolení k jím deklarovanému účelu náležitě využívat; v opačném případě je namíste mu toto povolení k pobytu na území neprodloužit (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu [dále též „NSS“] ze dne 10. 5. 2017, č. j. 7 Azs 86/2017-33, ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7 As 82/2011-81, ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011-69, či ze dne 4. 9. 2019, č. j. 6 Azs 11/2019-36). Obdobně lze uvedené závěry vztáhnout i na důvod neudělení nového povolení k dlouhodobému pobytu, jestliže cizinec neplnil dosavadní účel pobytu dle § 45 odst. 1 ZPC.
16. Plněním účelu je přitom třeba rozumět faktické vykonávání činnosti, k jejíž realizaci bylo pobytové oprávnění uděleno, nikoliv pouze formální splnění podmínek pro výkon takové činnosti (srov. rozsudky NSS ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7 As 82/2011-81, či ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011-69). Judikatura správních soudů se ustálila na závěru, že aby bylo možné konstatovat naplnění účelu, pro který byl cizinci pobyt povolen, musí být činnost v období povoleného pobytu vykonávána alespoň převážně (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2013, č. j. 9 A 66/2010-50, č. 2951/2014 Sb. NSS; či rozsudky NSS ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011-69, nebo ze dne 6. 11. 2014, č. j. 9 Azs 219/2014-39).
17. Výše uvedené samozřejmě platí i pro pobývání na území České republiky za účelem vysokoškolského studia. V takových případech je třeba „*přísně trvat na tom, aby hlavním účelem pobytu (časově i mírou intelektuální investice) bylo uskutku studium a aby aktivity jiné (podnikání, závislá činnost, jiná výdělečná činnost či prosté pobývání na území a žití například z úspor či ze zahraničních příjmů) byly pouze doplňkem skutečného a vážně míněného studia. Časté střídání studijních oborů či studium vyžadující jen malou časovou a intelektuální investici cizince může být vážným signálem, že účel jeho pobytu není ve skutečnosti naplňován a že je zástěrkou pro účely jiné. Studium zdánlivé či fakticky „vedlejší“ se nesmí stát nekontrolovanou vstupenkou cizinců na území ČR a prostředkem získání navazujícího povolení k pobytu za jinými účely (podnikání, zaměstnání aj.). Právo pobývat na území ČR za účelem studia mají mít jen a pouze takoví cizinci, kteří, jak již bylo výše podrobněji rozebráno, skutečně a vážně studují“* (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2021, č. j. 2 Azs 325/2020-33, odst. 20).
18. Krajský soud v Plzni v rozsudku ze dne 20. 12. 2021, č. j. 57 A 66/2020-35, vyslovil, že „*rozsáhlou nepřítomnost žalobce ve výuce lze podřadit pojmu neplnění účelu pobytu, neboť v takovém případě skutečně hrozí, že student nebude klasifikován a že se zameškanou látku*

či praktické dovednosti jen stěží doučí. (...) Mělo-li být v souladu s povoleným účelem pobytu hlavní náplní žalobcova života studium, nelze považovat za formalismus, pokud správní orgány hodnotily, zda skutečně studoval, a to v době posledního povoleného pobytu.“

19. ZPC však obsahuje jistý korektiv této jinak velmi striktní a formální právní úpravy. Cizinec totiž může prokázat, že účel pobytu neplnil pouze po přechodnou dobu ze závažných důvodů (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 9. 2023, č. j. 5 Azs 277/2022-37, odst. 18). V jeho rámci je možné přihlédnout k tíživým situacím, v nichž se cizinci mohou během jejich pobytu na území České republiky ocitnout, a v jejichž důsledku nemohou po určitou dobu plnit účel takového pobytu. Příkladem takové situace může být nástup žadatelky na mateřskou dovolenou (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2015, č. j. 4 Azs 59/2015-37, odst. 29) či přerušení faktického výkonu podnikatelské činnosti z důvodu péče o nezletilé dítě (srov. rozsudky NSS ze dne 27. 4. 2016, č. j. 6 Azs 258/2015-44, či ze dne 15. 9. 2023, č. j. 5 Azs 277/2022-37, odst. 25 a 26). Soud přitom zdůrazňuje, že pro naplnění této výjimky se musí jednat o situaci, kdy účel předcházejícího pobytu nebyl plněn ze závažných důvodů a současně pouze po přechodnou dobu (srov. rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 20. 5. 2025, č. j. 4 A 29/2024-32, ze dne 23. 4. 2025, č. j. 1 A 6/2025-38).
20. V projednávané věci je mezi účastníky řízení v zásadě nesporné, že žalobce fakticky neplnil účel svého předcházejícího pobytu, z něž podal nyní posuzovanou žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „ostatní/jiné“. Žalobci byl povolen dlouhodobý pobyt za účelem vysokoškolského studia. Jak zdůraznila žalovaná, žalobce na VUT v zimním semestru akademického roku 2022/2023 splnil pouze 1 předmět a získal 6 kreditů, v letním semestru nesplnil dokonce ani jeden předmět a získal 0 kreditů. Vysoká škola konstatovala, že žalobce svoje studijní povinnosti neplní, následně ukončila jeho studium pro nesplnění podmínek postupu do dalšího ročníku. Ostatně sám žalobce v průběhu správního řízení i v žalobě uvedl, že již od září 2022 se u něj projevovalo onemocnění, které mu bránilo v pokračování ve studiu; nemohl se připravovat na zkoušky a zápočty, nebyl schopen normálně myslet a ničemu nerozuměl. Soud proto konstatuje, že žalobce v akademickém roce 2022/2023 jednoznačně nenaplňoval účel svého povoleného pobytu (řádně nestudoval na vysoké škole), neboť nesplnil téměř žádné své studijní povinnosti a nepodařilo se mu postoupit do dalšího semestru, naopak jeho studium bylo ukončeno.
21. Rozhodující pro řešení věci je posouzení toho, zda žalobce naplnil obě podmínky pro aplikaci výjimky dle § 45 odst. 1 věty třetí za středníkem ZPC, tedy že se v jeho případě jednalo o neplnění účelu pobytu 1/ ze závažných důvodů a 2/ pouze po přechodnou dobu. Soud dospěl k závěru, že minimálně podmínka přechodného období nebyla splněna.
22. Obecně platí, že pro posouzení toho, zda cizinec porušil podmínku plnění účelu pobytu, je nutné hodnotit konkrétní skutkové okolnosti; zejména rozsah období, kdy tento účel nebyl plněn, a důvody tohoto neplnění (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 8. 2012, č. j. 3 As 15/2012-29). Splnění podmínky plnění účelu je přitom nutné vztáhnout k poslednímu realizovanému pobytu, nikoliv k jiným předcházejícím pobytovým oprávněním cizince. Ačkoliv totiž mohou jednotlivá povolení k pobytu na sebe navazovat, jedná se o samostatná pobytová oprávnění, která se od sebe mohou lišit co

do účelu. V rámci každého konkrétního povolení pobytu je přitom cizinec povinen plnit jeho účel, takže správní orgán není povinen zkoumat, zda cizinec plnil účel i pobytů předcházejících a zda se vcelku jednalo o převážnou část doby (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 471/2018-39, obdobně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 1. 2018, č. j. 6 A 216/2016-42).

23. V projednávané věci je situace taková, že žalobce měl na území České republiky naposled povolen dlouhodobý pobyt za účelem vysokoškolského studia s platností od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023. Již v polovině září 2022 se u něj projevilo onemocnění, v jehož důsledku se dle vlastního tvrzení nemohl studiu věnovat; od 26. 9. 2022 pak byl průběžně ze studia omlouván lékařem. Překážka bránící žalobci v řádném studiu tedy nastala bezprostředně poté, co mu byl pobyt za tímto účelem od 1. 9. 2022 povolen. Nadto je třeba zdůraznit dle soudu obecně známou skutečnost, že na vysokých školách prvních 14 dní akademického roku ještě zpravidla žádná výuka neprobíhá, natož aby v tomto období byli studenti povinni plnit již nějaké studijní povinnosti. Za celý rok 2022/2023 (tedy zimní i letní semestr dohromady) žalobce úspěšně ukončil pouze 1 předmět. Vysoká škola již v březnu 2023 sdělila, že není reálné, aby žalobce úspěšně pokračoval ve studiu. Ke dni 31. 8. 2023 bylo jeho studium ukončeno. Žalobce se tudíž po propuknutí své nemoci k řádnému plnění studijních povinností již nevrátil, resp. s tím ani nikdy nezačal.
24. Žalobci nelze přisvědčit, že správní orgány měly zohledňovat také výsledky jeho studia z 1. ročníku, resp. skutečnost, že v tomto období řádně studoval, a tedy plnil účel svého pobytu. Požadavek plnění účelu předcházejícího pobytu ve smyslu § 45 odst. 1 ZPC je třeba hodnotit vždy ve vztahu (pouze) k tomu období, ke kterému byl pobyt povolen na základě poslední žádosti, a nikoliv v poměru k celkové době pobytu cizince na území České republiky (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 5. 2025, č. j. 4 A 29/2024-32). Není tedy pravdou, že dobu, kdy žalobce nestudoval, je nutné poměřovat ve vztahu k celému doposud povolenému pobytu žalobce na území. Poslední žalobcovo povolení k dlouhodobému pobytu, z něž žádal o vydání nového povolení k pobytu za účelem „ostatní/jiné“, mu bylo uděleno na období od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023. Právě toliko tento časový úsek je nyní relevantní při posuzování toho, zda žalobce naplňoval jeho účel. Skutečnost, zda žalobce v rámci svých dřívějších (nikoliv žádosti bezprostředně předcházejících) pobytů dodržoval účel pobyt, je nepodstatná.
25. Soud s ohledem na shora uvedené konstatuje, že žalobce řádně neplnil účel pobytu po celou dobu svého předcházejícího povolení k dlouhodobému pobytu, tedy v zásadě nikdy v období jeho platnosti od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023. Za této situace rozhodně není možné dospět k závěru, že žalobce nenaplňoval účel svého předcházejícího pobytu pouze „po přechodnou dobu“, jak předpokládá § 45 odst. 1 věta třetí za středníkem ZPC, resp. že řádně studoval „alespoň převážně“ či „po většinu doby“ ve smyslu výše uvedené judikatury správních soudů. Žalobce tedy tuto jednu ze dvou kumulativně požadovaných podmínek nesplnil. Nemůže se proto úspěšně domáhat vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu na území, neboť neplnil účel, pro který mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno. Soud se zcela ztotožňuje se závěrem žalované, že se „*nejedná zjevně pouze o přechodnou dobu, po kterou účastník řízení neplnil*

účel svého pobytu na území, ale o podstatnou část doby platnosti jeho dosavadního povolení k dlouhodobému pobytu. Je zřejmé, že se jednalo o neplnění účelu pobytu nikoli po přechodnou dobu, čímž je vyloučena aplikace § 45 odst. 1 věty třetí části za středníkem ZPC“ (srov. str. 8 napadeného rozhodnutí).

26. Podstata argumentace uplatněné v žalobě směřuje k tomu, že žalobcovo onemocnění Touretteův syndrom představuje závažný důvod, proč neplnil účel povoleného pobytu. Žalovaná v tomto kontextu vyslovila, že „*lidsky chápe určité zdravotní obtíže účastníka řízení a nemíní je jakkoli zlehčovat, lze i jistě konstatovat, že mohly mít do určité míry vliv na plnění studijních povinností účastníka řízení, nelze však odhlédnout od toho, že účastník řízení ode dne 15. 9. 2022 docházel téměř každý den do zaměstnání, jehož pracovní pozice je dle jeho slov fyzicky náročná, na pravidelné téměř desetihodinové směny, tudíž musel být v dobré zdravotní kondici, která by mu jistě umožnila i plnění jeho studijních povinností na VUT“* (srov. str. 9 napadeného rozhodnutí). Soud nesouhlasí s žalovanou v tom, že by skutečnost, že žalobce vykonával fyzicky náročné zaměstnání, nutně znamenala, že současně byl v téže době zdravotně způsobilý k intelektuálně náročné přípravě na výuku a zkoušky na vysoké škole. Žalobce plausibilně argumentuje, že jeho zaměstnání v IKEA je sice fyzicky náročné, ovšem komplikace související s jeho onemocněním se týkají neschopnosti se soustředit a učit se. Dle soudu zdravotní nezpůsobilost pro určitou činnost automaticky neznamená neschopnost vykonávat svou povahou odlišnou aktivitu; v tomto ohledu považuje soud úvahu správního orgánu za zjednodušující.
27. Žalované lze ovšem jednoznačně přisvědčit v tom, že vzájemná časová souslednost počátku onemocnění žalobce, jeho nástupu do zaměstnání v IKEA a průběhu zimního semestru nesvědčí o věrohodnosti jeho tvrzení. Sám žalobce tvrdí, že příznaky onemocnění se u něj projevily teprve od poloviny září 2022, již dne 15. 9. 2022 ovšem nastoupil do zaměstnání (kam docházel téměř každý den na pravidelné směny); to rozhodně nesvědčí o jeho snaze se alespoň pokusit své studium v akademickém roce 2022/2023 (byť ztížené onemocněním) nějak zvládnout. Žalobce začal pracovat a přestal se primárně věnovat svému vysokoškolskému studiu v zásadě v tentýž okamžik, kdy se komplikace spojené s jeho onemocněním teprve objevily; není zde tedy žádný časový prostor, v němž žalobce mohl skutečně zjistit, že ani při vší snaze plnění studijních povinností nezvládne. Nadto soud poukazuje na skutečnost, že zápočtové a zkouškové období zimního semestru začíná zpravidla cca v prosinci; žalobce přesto již v polovině září údajně věděl, že se nedokáže učit a připravit na zkoušky.
28. Zdůraznit je třeba také to, že žalobce sice obecně uvádí, že se pokoušel domluvit si individuální studijní plán svého vysokoškolského studia, toto své tvrzení však ve správním řízení nijak nedoložil a ani v žalobě k tomu neoznačuje žádné důkazní prostředky. VUT přitom ve svých sděleních o takové snaze žalobce nic neuvádí. Judikatura jasně konstatuje, že v řízení o pobytových věcech cizinců zahájených na žádost leží primární povinnost aktivně jednat na žadateli (srov. rozsudky NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38, ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Azs 162/2015-43, ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 Azs 95/2015-36, ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016-36 nebo ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017-36, či ze dne 13. 9. 2019, č. j. 1 Azs 278/2019-25); žalobce však toto své tvrzení nijak neprokázal. Soud upozorňuje, že žádost žalobce o

- opakovaný zápis dvou předmětů (z 1. ročníku do 3. ročníku) rozhodně nelze považovat za pokus o individuální studijní plán; touto žádostí se žalobce toliko snažil řešit své minulé studijní neúspěchy, nikoliv si upravit režim svého studia do budoucna.
29. Navíc soud akcentuje, že žalobci bylo ukončeno vysokoškolské studium právě kvůli nesplnění těchto dvou předmětů, které měl opakovaně zapsané (neboť je neukončil řádně v zimním semestru roku 2021/2022). V tomto období však žalobce ani dle svých vlastních tvrzení ještě žádným zdravotním problémem netrpěl; lze mu tudíž vytýkat, že dané předměty úspěšně nezakončil již v řádném termínu.
30. Podstatné však je, že nehledě na charakter onemocnění žalobce (zda byl v jeho důsledku schopen studovat, když současně vykonával pracovní činnost) je pro rozhodnutí ve věci dostačující, že žalobce neplnil účel svého předcházejícího pobytu po celou dobu jeho platnosti, tedy nikoliv jen po přechodnou dobu. Není proto určující, jak se nad rámec tohoto důvodu pro neuplatnění výjimky § 45 odst. 1 věty třetí za středníkem ZPC žalovaná vyjádřila k další podmínce spočívající v závažnosti důvodu, resp. že soud části této její argumentace nepřisvědčil.
31. V případě zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu ZPC výslovně nepředpokládá posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí ve smyslu § 174a. Nejvyšší správní soud však ve své judikatuře dovodil, že z tohoto pravidla existují výjimky. Potřeba zvlášť posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí může plynout přímo z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“). Její čl. 8 je totiž přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem (srov. rozsudky NSS ze dne 31. 3. 2022, č. j. 10 Azs 183/2020-33, body 9 a 10, nebo ze dne 10. 8. 2023, č. j. 2 Azs 135/2023-33, bod 16).
32. Správní orgán tak v některých případech může mít povinnost zabývat se otázkou přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života, přestože to ZPC nevyžaduje. To však pouze tehdy, pokud v řízení vyjdou najevo skutečnosti, které by mohly činit rozhodnutí správního orgánu nepřiměřeným zásahem. Míra a intenzita poměrování legitimních veřejných zájmů s právem cizince na soukromý a rodinný život se přímo odvíjí od množství a kvality informací, které má správní orgán k dispozici. Platí, že břemeno tvrzení tíží především žadatele o konkrétní pobytové oprávnění; správní orgány nejsou povinny při rozhodování o pobytovém oprávnění samy pátrat po podrobnostech žadatelova soukromí, které by případně převážily nad důvodem pro neudělení pobytového oprávnění (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020-27, body 28 a 29; tento závěr potvrdil Evropský soud pro lidská práva v rozsudku ze dne 16. 5. 2024, č. 15117/21 a 15689/21, *Mirzoyan* proti České republice, bod 99). Judikatura Nejvyššího správního soudu také vymezila, co lze brát v potaz při posouzení přiměřenosti rozhodnutí v cizineckých věcech (srov. rozsudky NSS ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 6/2012-29, ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011-60, či ze dne 18. 4. 2008, č. j. 2 As 19/2008-75). Správní orgány nejsou povinny detailně hodnotit všechna kritéria, která obecně připadají v úvahu. Mají výslovně zohlednit pouze důvody, které jsou v daném případě specifické a vyplývají z průběhu řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2021, č. j. 1 Azs 500/2020-24, bod 32).

33. Žalobce v žalobě tvrdí, že jeho vazby na Českou republiku měly „žalovanou vést minimálně k tomu, že žádost posoudí věcně, nikoliv, že řízení jen formálně zastaví.“ V projednávané věci ovšem byla žádost žalobce věcně posouzena, prvostupňový správní orgán ji zamítl (nikoliv odmítl či zastavil řízení), taktéž žalovaná podané odvolání zamítla a rozhodnutí prvostupňového správního orgánu po jeho meritorním přezkumu potvrdila. Žalovaná se dopady jejího rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce individuálně zabývala na str. 10-11 napadeného rozhodnutí. Uvedla, že žalobce nijak neprokázal hloubku a intenzitu vztahu ke své tvrzené přítelkyni. K údajné perzekuci v zemi původu žalovaná konstatovala, že k ochraně před pronásledováním slouží primárně institut mezinárodní ochrany. Žalobce navíc na území České republiky byl v okamžiku vydání napadeného rozhodnutí oprávněn pobývat, a to do skončení řízení o jeho žádosti o vydání zaměstnanecké karty v souladu s § 47 odst. 6 ZPC.
34. Skutečnost, že žalobce nyní v České republice studuje vyšší odbornou školu, není dle soudu sama o sobě dostatečně relevantní. Žalobce může obdobné studium realizovat i v jiné zemi; navíc k okamžiku vydání napadeného rozhodnutí tuto školu studoval teprve prvním rokem. Nadto žalobce zcela obecně tvrdí, že přístup správních orgánů byl formalistický; tomu však nemůže soud přisvědčit, neboť jak shora uvedeno, správní orgány postupovaly zcela v souladu se zákonem. Soud připomíná, že aby neudělení pobytového oprávnění bylo možné považovat za nepřiměřené, musí cizinec tvrdit a v rámci možností také doložit existenci skutečně intenzivních vazeb na území České republiky, které jsou vysoce nad rámec toho, že zde po několik let oprávněně pobýval (studoval či pracoval) a vytvořil si kamarádské vztahy (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12. 2. 2025, č. j. 41 A 31/2024-58). To se však žalobci v řešené věci nepovedlo. Námitka nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí je proto nedůvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

35. Soud nepovažuje žádný z uplatněných žalobních bodů za důvodný a nad rámec toho nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud neshledal ani žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, podle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
36. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když úspěšné žalované nevznikly náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.
37. Osobě zúčastněné na řízení soud neuložil žádnou povinnost, pročez jí v souvislosti s jejím plněním nemohly vzniknout žádné náklady, na jejichž náhradu by měla podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo (výrok IV.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické

vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V Brně dne 13. srpna 2025

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce